

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

استاندارد ملی ایران

۸۶۸۳

تجدیدنظر اول

۱۳۹۴

INSO
8683
1st. Revision
2015

راه آهن - کدهماهنگ شده کالا (NHM)

Railway - Harmonised commodity code
(NHM)

ICS: 03.220.30; 35.240.60

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است. تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عبار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

¹International Organization for Standardization

²International Electrotechnical Commission

³International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

⁴Contact Point

⁵Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
" راه آهن - کدهماهنگ شده کالا (NHM) "
(تجدیدنظر اول)

رئیس:

سیاحی سحرخیز، سیروس
(لیسانس مهندسی شیمی)

دبیر:

امینی، فاطمه
(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت بهبود کیفیت کاوه

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

اکرام نصرتیان، بهرنگ
(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت بازرسی مهندسی ایران

اکرام نصرتیان، بنفشه
(لیسانس مهندسی برق)

شرکت بهساز صنعت تاوا

امینی، مصطفی
(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت بهبود کیفیت کاوه

حسینی، سیدپرویز
(فوق لیسانس مهندسی متالورژی)

دانشگاه تهران

رشید داداش، شیدخت
(لیسانس مهندسی مکانیک)

واگن سازی تهران

سلطانی، فرناز
(لیسانس مهندسی مکانیک)

شرکت واگن پارس

فرخی نیا، محسن
(لیسانس مهندسی برق)

مرکز آموزش فنی و حرفه ای

پیش‌گفتار

استاندارد " راه آهن - کدهماهنگ شده کالا (NHM)" نخستین بار در سال ۱۳۸۴ تدوین شد. این استاندارد بر اساس پیشنهادهای رسیده و بررسی توسط سازمان ملی استاندارد ایران و تأیید کمیسیون-های مربوط برای اولین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در نوزدهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد حمل و نقل مورخ ۱۳۹۴/۸/۲۶ تصویب شد. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ۸۶۸۳ سال ۱۳۸۴ است.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

UIC 221:2009, Harmonised commodity code (NHM)

راه آهن - کدهماهنگ شده کالاها (NHM)

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعیین کد هماهنگ کالاها (NHM) می‌باشد. این استاندارد در مورد کدهماهنگ کالاها در راه آهن کاربرد دارد.

۲ نمادهای اختصاری

نمادهای اختصاری به کار رفته در این استاندارد طبق موارد زیر می باشد :

NHM=Harmonised Commodity Code	کدهماهنگ شده کالا
HS=Harmonised Systems	سیستم هماهنگ شده
WCO=World Customs Organisations	سازمان گمرکات جهانی
RU=Railway Undertaking	شرکت راه آهن بهره بردار
RID=Regulation governing the International carriage of Dangerous good by rail	آیین نامه‌های حاکم بر حمل کالاهای خطرناک ریلی
CN=Combined Nomenclature	فهرست اصطلاحات ترکیب شده

۳ کلیات

NHM بر اساس استاندارد بین‌المللی HS تهیه شده است که برای توصیف کدگذاری کالاها در تجارت بین‌المللی که توسط WCO انتشار یافته است، مورد استفاده قرار می‌گیرد. محتوای فصل‌های ۲۷، ۹۸ و ۹۹ از NHM در مورد راه‌آهن می‌باشد. NHM نقش مهمی در جریان حمل و نقل بین‌المللی کالا دارد. NHM یک کد استاندارد هماهنگ و سازگار برای کالاها می‌باشد. که از طریق آن تبدیل و تحلیل داده‌های مبادله شده بین مشتریان، راه آهن بهره بردار و واحدهای اداری تسهیل می‌گردد. در عین حال به شرکت‌های راه آهن بهره‌بردار در پویش و زیرنظر داشتن بازار، کمک می‌نماید. NHM تفاوت‌های تعرفه‌ای را بر اساس نوع کالا ممکن می‌سازد و به سیستم تعرفه هماهنگ اعمال شده توسط RUs کمک می‌نماید. برای کالاهای خطرناک RID باید مورد ملاحظه قرار گیرد. هیچ اشاره‌ای به رعایت شماره UN در NHM وجود ندارد.

۴ ساختار NHM

NHM شامل موارد زیر است:

- بانک اطلاعاتی چند زبانه در حداقل چهار زبان انگلیسی / فرانسه / آلمانی و فارسی
  - گزارش‌های مربوطه، به شکل زیر تهیه می‌شوند:
- یک کد ۶ رقمی ساختار یافته طبق موارد زیر :

اولین و دومین رقم = به عنوان نشان دهنده فصل
اولین تا چهارمین رقم = به عنوان نشان دهنده موقعیت NHM
اولین تا ششمین رقم = به عنوان نشان دهنده موقعیت فرعی در NHM
انطباق با HS - شناسایی کالا مورد قبول معمولی در تجارت
دو رقم دیگر که از تعرفه گمرکات EU گرفته شده، به موقعیت NHM اضافه می‌شود.
اولین تا هشتمین رقم = کد کالا بر اساس CN اتحادیه گمرکات اروپا
در فصل ۲۷، موقعیت های 2710.00-2710.99 برای NHM ناقص می‌باشد.
در عوض موقعیت مشخص راه آهن 2721.00-2749.00 مورد استفاده قرار می‌گیرد.
در فصل ۹۸، موقعیت کالا خاص می‌تواند با توافق انجمن گمرکات جهانی ثبت گردد. این مورد فقط
ممکن است توسط گروه معینی از استفاده کننده‌ها مورد استفاده قرار گیرد.
فصل ۹۹ به موقعیت‌های خاص راه‌آهن اختصاص داده شده است، (فقط برای استفاده داخلی)،
موقعیت‌های 9901-9959 به طور یکنواخت در سطح بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد. موقعیت
9960-9999 ممکن است توسط هر RU در سطح ملی به کار رود.

۵ کاربردهای اجباری

۱-۵ وقتی RUs کالاها را طبقه‌بندی و کدبندی می‌نمایند به طور اجباری باید از NHM استفاده نمایند.

۲-۵ نسخه‌ها اجباراً باید به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، آلمانی و فارسی نوشته شود.

۳-۵ در تعرفه کالای بین‌المللی، کدهای NHM برای قیمت‌گذاری کالا باید مورد استفاده قرار گیرد.
در مورد محموله‌هایی که تحت تعرفه بین‌المللی ارسال شده‌اند، شرکت راه‌آهن بهره‌بردار ارسال کننده،
محموله باید کد شش رقمی NHM، در خصوص کالایی که در بسته بندی مناسب حمل می‌شود را در
بارنامه وارد نماید.

۶ تغییرات در NHM

تغییرات در NHM که به طور انحصاری اساس HS (اولین تا شش رقم کد) می‌باشد، ممکن است فقط به
NHM بعدی جهت تنظیم HS انجام گیرد. به عنوان قاعده کلی این تغییرات هر پنج سال توسط انجمن
گمرکات جهانی انجام می‌گیرد.

پیوست الف
(اطلاعاتی)
منبع داده

NHM فقط به صورت الکترونیکی قابل دسترسی می باشد. داده HS که بر اساس NHM است توسط کمیسیون اروپایی (هیئت مدیره عمومی (TAXUD) به شکل Ms Excel تهیه و سپس در اصطلاحات خاص راه آهن شامل فصل های ۲۷ و ۲۹ توسط UIC تکمیل شده است. داده CN اتحادیه گمرکات EU، متون خود توضیحی، به عنوان پایه برای مقدمه NHM مورد استفاده قرار گرفته است.